

BERGEN
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2023 – 2024

Kronstad Oppveksttun

Forord

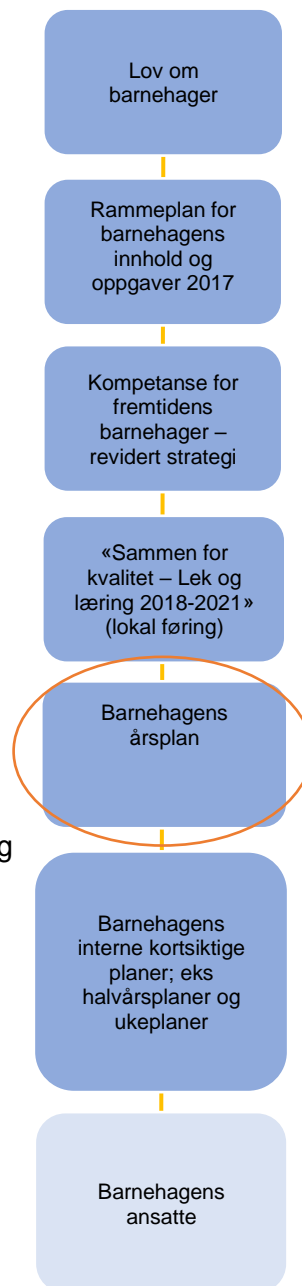
Barnehagene i Bergen kommune utarbeider sine årsplaner i samsvar med kravene til årsplan slik de er beskrevet i barnehageloven og forskrifter. Ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver trådte i kraft fra 1. august 2017 og er en forskrift til barnehageloven.

Kvalitetsutviklingsplanen for kommunale barnehager 2018-2021 (23) «Sammen for kvalitet – lek og læring» beskriver eiers lokale tilpasninger til rammeplanen og prioriteringer for gjeldende periode. Hovedsatsningsområdet i kvalitetsutviklingsplanen er «Grunnlag for livslang læring i det 21. århundre». Planhierarkiet er synliggjort i modellen.

Årsplanverket til de kommunale barnehagene i Bergen kommune er delt i to:

- **Del en** beskriver mål og aktiviteter for årets satsinger og gir informasjon om hvordan disse følges opp, dokumenteres og vurderes. Årsplanen del en har et tidsperspektiv på 1 år og følger barnehageåret.
- **Del to** beskriver barnehagens satsninger og arbeid på et mer grunnleggende og generelt nivå. Årsplanens del to inneholder informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med danning gjennom omsorg, lek og læring for å fremme barns allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem. Videre redegjør barnehagen for hvordan det arbeides med progresjon i barnas pedagogiske tilbud gjennom hele barnehageløpet.

Som barnehageeier er vi ansvarlig for at barn i våre barnehager får en god start på et livslangt læringsløp. Godt planleggingsarbeid gjennom felles planmaler er utgangspunkt for utnyttelse av kollektiv kapasitet. Årsplanen utarbeides i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre og danner grunnlag for pedagogisk innhold, aktiviteter og samhandling gjennom året. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

BERGEN KOMMUNE

Etat for barnehage

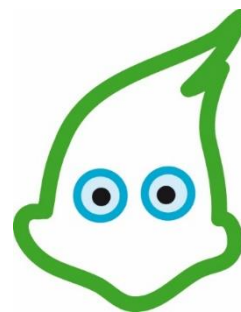
Innhold

Visjon og mål	5
Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn	5
Verdier	5
Mål	5
Del 1	
1.0 Barnehagens innledning	6
1.1 Struktur og organisering	6
1.2 Metodevalg	6
1.3 Kjerneverdier	7
1.3.1 Ser barnet	7
1.3.2 Varme	8
1.3.3 Inkluderende	8
2.0 Livsmestring for det 21. århundre	9
– medvirkende barn i lek og læring	9
2.1 Tilknytning	9
2.2 Lek	9
2.3 Læring	10
2.4 Barns medvirkning	11
2.5 Vennskap og felleskap	11
2.6 Mangfold	12
3.0 Barnehagens tema/prosjekt	14
3.1 Fagområder	14
3.1.1 Språk som basiskompetanse	14
3.1.2 Matematisk kompetanse	16
3.2 Digitale verktøy	17
4.0 Barnehagen som lærende organisasjon	18
4.1 Barnehagens utviklingsarbeid	18
4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging	19
4.2.1 Dokumentasjon	19
4.2.2 Vurdering	20
4.2.3 Oppfølging	20
4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet	20

Del to

I.	Barnesyn og lærings syn	21
II.	Pedagogisk relasjonskompetanse	22
III.	Danning gjennom omsorg, lek og læring	22
IV.	Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold	23
V.	Overganger	24
a.	Tilvenning i barnehagen	24
b.	Overganger og sammenheng innad i barnehagen	25
c.	Samarbeid og sammenheng med skolen	25
VI.	Foreldremedvirkning	27
VII.	Bærekraftig utvikling	28
VIII.	Skyfritt – plan for inkluderende oppvekstmiljø	29
IX.	Barns seksuelle helse	31

Visjon og mål

Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn

I en mangfoldig barnehage av høy kvalitet skal barn få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter med utgangspunkt i egne forutsetninger og interesser.

Verdier

Det er utviklet et verdigrunnlag som skal sikre det enkelte barn trygghet, læring og utvikling i hverdagen. Verdigrunnlaget består av *varme, ser barnet og inkluderende*. Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte. Barnehagene beskriver i kapittel 1 hva de legger i disse verdiene.

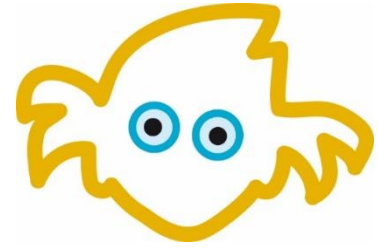
Mål

Bergen kommune ønsker som eier å gi retning for de kommunale barnehagene gjennom målsettingen:

Livsmestring for det 21. århundre – medvirkende barn i lek og læring

Grunnlaget for trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd legges i tidlig barndom og barnehagen har en sentral plass i dette. Livsmestring handler også om å møte motstand, håndtere utfordringer og være utholdende. Våre barnehager skal kjennetegnes ved at barnet:

- Opplever vennskap og fellesskap
- Erfarer trygghet og tilknytning til personalet
- Opplever spenning og glede i variert lek
- Er aktivt og medskapende i lek og læring
- Bruker sin kreativitet og søker utfordringer i lek og læring
- Blir møtt på sine uttrykk, sin undring og utforskertrang
- Opplever en barndom preget av mangfold, likeverd og respekt
- Utvikler sin språkkompetanse og sin matematiske kompetanse

1.0 Barnehagens innledning

1.1 Struktur og organisering

Kronstad Oppvekststun barnehage er godkjent for 80 barn. Høsten 2023 vil vi være rett over 70 barn. Vi er organisert i 5 hjemområder som hver er ledet av en pedagogisk leder. Vi har i tillegg 4 barnehagelærere, 10 Barne- og Ungdomsarbeidere med fagbrev og 3 assistenter i deltidstillinger på 30-60%.

Vi er en fin blanding i kjønn og alder. Vi har 3 småbarns hjem-områder og 2 storbarns hjem-områder.

Oppvekststun gir oss ekstra muligheter til å ta i bruk lokaler, uteområder og egen lekepark i Camilla Collets gate.

Vi har noen fellesrom som vi har en struktur på å benytte; Ett grovmotorisk rom, ett vannrom og en kjøkkenkrok. Vi har i tillegg ett stort kjøkken til matlaging sammen med barna. Vi har faste tider på skolebiblioteket, i Amfi og i gymsal.

Siden vi er ett oppvekststun har vi ett årshjul som beskriver møtepunkt og samarbeid med skolen. Vi har elever fra alle trinn inne i barnehagen etter opsatt plan.

1.2 Metodevalg

Primærkontakt

I tilknytningsfasen og videre arbeid tilrettelegger vi for at barna opplever trygghet, får hjelp til å forstå sine omgivelser og til å regulere sine følelser. Alle barn har en primærkontakt som har et særlig ansvar for å bli kjent med det enkelte barnet, slik at vi allerede fra starten av vil kunne både gjenkjenne, anerkjenne og tolke barnets ulike følelsesuttrykk og behov. Om barnet selv velger seg en annen ansatt som sin trygge base, enn den som er primærkontakt, vil vi følge barnets ønsker og behov, og legge til rette for å sikre denne relasjonen.

ICDP

Personalgruppen vil dette året få opplæring i ICDP.

ICDP, International Child Development Program, er en norsk utviklet metode som brukes i mer enn 40 land og er basert på åtte tema for godt samspill. Målet er å jobbe med sensitivisering av omsorgsgivere. I arbeidet med metoden vil våre ansatte observere og reflektere over egne styrker og utviklingsbehov knyttet til relasjonskompetanse og få

veiledning i dette. Våre pedagoger vil bruke verktøyene fra ICDP i kollegaveiledning og foreldresamarbeid.

Praksisfortellinger og Barnesamtaler

Vi vil bruke praksisfortelling, som er observasjoner av hverdagen, for å reflektere og utvikle praksis. De vil danne grunnlag for veiledning og støtte. Vi har mange små barn og det er en god metode for å synliggjøre barnas stemme og fremme medvirkning. Vi vil i tillegg benytte barnesamtaler systematisk.

Systematiske observasjoner

For å kunne ivareta kap.8 i Barnehageloven, som omhandler barnas psykososiale miljø, skal vi systematisk gjennomføre observasjoner av hvert enkelt barn og av barnegruppen. Slik at vi tidlig kan vurdere rette tiltak dersom det oppstår ting som gjør at barna får ett utrygt miljø.

Primærkontakten har en nøkkelrolle i disse observasjonene, å holde fokus på det enkelte barns utvikling, progresjon og trivsel.

1.3 Kjerneverdier

«Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte.»

- Barna skal oppleve at kjerneverdiene er integrert i hver enkelt voksen de møter i barnehagen
- Barna skal oppleve at verdiene er i daglig bruk mellom de voksne
- Barna skal oppleve at kjerneverdiene ligger til grunn for hvordan foreldrene blir møtt

1.3.1 Ser barnet

«Vi ser det enkelte barns egenverdi. Barnet gis gode betingelser for læring og utvikling basert på vår anerkjennende væremåte.»

For oss i Kronstad oppvekststun barnehage betyr dette:

- At hvert barn opplever trygghet og tilhørighet.
- At hvert barn blir møtt med anerkjennelse for den de er.
- At hvert barn møter en pedagogisk atmosfære preget av sensitive voksne som støtter og utfordrer dem i samspill, lek og læring
- At alle voksne tilrettelegger rommet for lek utfra barnegruppens interesser og behov
- At barna får være medvirkende i egen hverdag
- At voksne er tilstedeværende, tilgjengelige, lyttende og undrende sammen med barna

1.3.2 Varme

«Vi gir barnet omsorg og trygghet. I møte med barn skal vår hjertevarme gi næring og vekstmulighet.»

For oss i Kronstad oppvekstun barnehage betyr dette:

- At vi er bevisste rollemodeller som gjennom våre handlinger og væremåter mot barn, kollegaer og foreldre, viser hvordan vi skaper gode relasjoner.
- At vi tilrettelegger for mestringsopplevelser, humor og glede i hverdagssituasjoner og felles opplevelser.
- At vi tolker barnas ulike uttrykk og justerer oss etter barnas behov.
- At barn møtes med «Godmorgen», navn, smil og øyekontakt
- At barn opplever voksne som «tåler» alle deres følelser og som står som påler i deres relasjonsarbeid og utvikling.

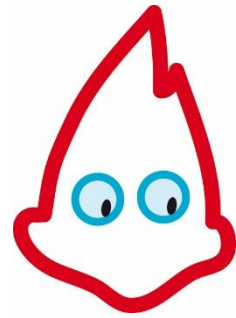
1.3.3 Inkluderende

«Vi skaper gode relasjoner, der alle barn blir sett og bekreftet. Det enkelte barn skal oppleve gleden av å tilhøre små og store fellesskap.»

For oss i Kronstad oppvekstun barnehage betyr dette:

- At vi jobber aktivt, strukturert og bevisst for å sikre at alle barn har noen å leke sammen med og for å forebygge utenforskap.
- At vi deler barna inn i mindre grupper utfra behov, interesser og vennskap.
- At vi tilrettelegger for meningsfulle opplevelser og vennskap på tvers av ulike hjemområder.
- At barn opplever å få medvirke og bli hørt, men også å tilpasse seg og akseptere andres valg.
- Vi på Kronstad – er alle på Kronstad

2.0 Livsmestring for det 21. århundre

– medvirkende barn i lek og læring

2.1 Tilknytning

I Kronstad oppvekststun barnehage vil vi at barnet skal ha en trygg tilknytning til både barn og personalet. Barnet skal få kjenne på glede, trygghet, nysgjerrighet og gode relasjoner. Dette er en forutsetning for lekelede, trygghet og trivsel.

Når barnet starter i barnehagen får barnet og foreldre/foresatte en primærkontakt. Denne personen skal i startfasen være tett på barnet og ha løpende kontakt med foreldre/foresatte. Etter hvert blir barnet trygg på flere voksne, men primærkontakten har ett ekstra fokus på «sine» barns trivsel og utvikling.

Slik gjør vi dette i Kronstad oppvekststun barnehage:

- Personalet møter barnet med interesse, varme og omsorg
- Engasjerer seg i barnets lek og utvikling
- Støtter barnet og gi rom for utvikling og veilede når det er utfordrende
- Tett oppfølging av foreldre i starten

Vi har ett foreldremøte før sommeren for nye foreldre, hvor de får se hjemområdet, ansatte og andre foreldre.

Dag 3 på tilvenning i barnehagen har vi en oppstartsamtale mellom primærkontakt og det tilbys minst to foreldresamtaler i løpet av barnehageåret. **Trygge foreldre gir trygge barn.**

2.2 Lek

Lek skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Gjennom leken utvikler barn sosiale ferdigheter, empati og selvfølelse. Barn uttrykker seg i lek, og får nye erfaringer sammen med andre. Vi legger til rette for at barn skal erfare gleden i lek og læring.

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. (rammeplan for barnehagen)

Dette gjør vi for å legge til rette for god lek i Kronstad oppveksttun:

- Har små lekegrupper der barna knytter bånd til hverandre og på tvers av avdelingene.
- Har personale som fremmer et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek
- Har personale som lager lekemiljø inspirert av fantasifantasten
- Har personale som inspirerer til ulike typer lek, observerer, støtter, deltar og beriker leken på barnets premisser.
- Har lekeklokt personale som lytter til barns interesse, og veileder dersom det oppstår uheldig samspill i leken.

2.3 Læring

Barn erfarer og lærer gjennom lek. Vi skal være gode rollemodeller som inspirerer, støtter og legger til rette for læring gjennom lek. Barna skal få brukt hele seg og oppleve gleden ved mestring. Barn er forskjellige og lærer på ulike måter. En viktig del av barnets læring er også å møte utfordringer og mestre motstand. Vi legger til rette for allsidig læring hvor barna får bruke hele seg med kropp og sanseapparat.

Dette gjør vi for å stimulere til aktiv læring i Kronstad oppveksttun:

- Støtter og beriker barns initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- Fange her og nå situasjoner, være tilstede og gi de tid og rom.
- Voksne er observante for barns interesser og stopper opp og undrer seg sammen med dem.
- Har støttende voksne i alle situasjoner som oppstår gjennom barnehagehverdagen.
- Har fokus på barns medvirkning og medbestemmelse. Ta barns interesser på alvor og jobber ut fra det
- Velger aktiviteter som gjør at alle barn skal føle mestring og utfordring tilpasset eget nivå.

2.4 Barns medvirkning

Barna i barnehagen har rett til å være med å påvirke sin egen hverdag. Det er en grunnleggende rettighet som er nedfelt i FNs barnekonvensjon og i barnehageloven. Dette betyr at alle barn har rett til å bli sett, hørt og inkludert i beslutninger som angår dem.

For oss er det viktig at barna får mulighet til å påvirke sin egen hverdag og hva de vil lære, det kan gi en følelse av å ha kontroll og innflytelse på sitt eget liv, og det bidrar til å styrke barnas selvfølelse og selvtillit. De lærer å uttrykke seg og får også mulighet til å lære av hverandre og utvikle sosiale ferdigheter som samarbeid, kommunikasjon og konfliktløsning.

For å sikre barns medvirkning kreves det lyttende, omsorgsfulle og selvreflekterende ansatte og foreldre. Den pedagogiske praksisen skal bygge på barns nysgjerrighet og innspill både når det gjelder innhold, metode og evaluering

Når barna opplever at de blir hørt og sett av de voksne bidrar det til å lage ett inkluderende, trygt og godt samarbeid, som er med å styrke barnehagens kvalitet.

Å forstå egne grenser og samtidig andre sine grenser er en viktig og stor del av arbeidet med medvirkning i barnehagen.

I Kronstad oppveksttun barnehage jobber vi med medvirkning på denne måten:

- Følger barnas initiativ og innspill i lek
- Vet at prosessen er viktigere enn produktet
- Vi gir barna mulighet til å velge aktiviteter og temaer som interesserer dem.
- Gir barna mulighet til å være med i planlegging av prosjekter og aktiviteter.
- Hører på barnas meninger og ideer, og gir dem mulighet til å uttrykke seg fritt.
- Har en åpen og inkluderende holdning, hvor barna føler seg som en del av fellesskapet og gir dem mulighet til å samarbeide og kommunisere med hverandre.
- Gir barna ansvar og oppgaver som passer deres alder og evner
- Har tiltro til at barn kan klare selv

2.5 Vennskap og felleskap

Vennskap gir en følelse av tilhørighet og fellesskap som igjen bidrar til positiv selvfølelse. Det å oppleve fellesskap og føle seg inkludert er et grunnleggende behov og dermed viktig for barnas utvikling, læring og trivsel. Gjennom vennskap kan barna utvikle sosial kompetanse som igjen er viktig for å delta i lek og kunne lære. Fellesskap og en kollektiv «vi-følelse» kan bidra til et trygt og godt psykososialt miljø og færre krenkelser.

I Kronstad Oppveksttun Barnehage innebærer vennskap og fellesskap blant annet:

- **Lekegrupper** – vi deler barna i små grupper avdelingsvis, men også på tvers/ innad i barnehagen. Slik at nye vennskap og felles opplevelser etableres.
- **Fredagsdisco** – Fredager har vi disco i amfiet hvor vi danser og har det gøy sammen. Her deltar også noen skoleklasser.

- **Felles arrangementer** – gjennom hele barnehageåret hvor ulike merkedager/høytider markeres, som feks markering av 17.mai, grøttestund rundt juletider og påskehare til påske.
- **Oppveksttun** – vi er et oppveksttun og samarbeider med skolen. Vi får ukentlig besøk av faddere fra skolen. De deltar i lek og samspill med barna. Barnehagen blir invitert til fellessamlinger og ulike markeringer i regi av skolen. Eksempelvis: “Vi på Kronstad” – samlinger og innsamling til SOS barneby i Malawi i desember.
- **Barna er betydningsfulle for fellesskapet** – og skal få erfare dette gjennom positivt samspill med andre barn og voksne
- **Voksenrollen** – personalet er et støttende stilas som støtter og veileder barna i å finne positive samspillsstrategier
- **Felles opplevelser** – vi legger til rette for felles opplevelser som man kan bygge videre på, som for eksempel felles lek, turer i nærmiljøet, høytlesning, sangstunder etc
- **Gode rollemodeller** – personalet har fokus på å være gode rollemodeller, vise at vi er glad for å se barnet, gleder oss sammen med dem, og setter grenser ved behov for å vise at vi er trygge voksne som barna kan komme til om det er noe.

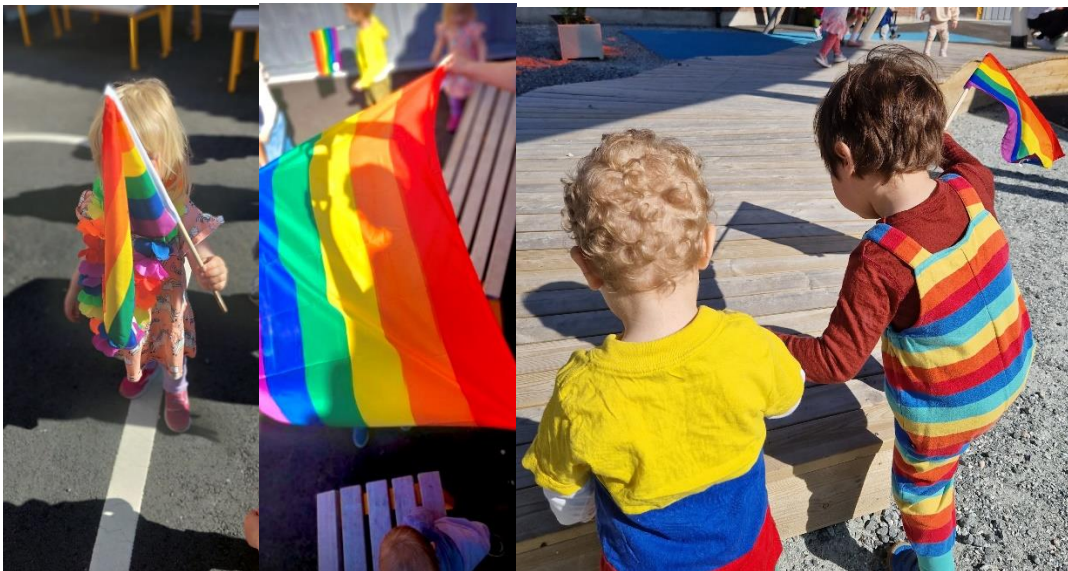
2.6 Mangfold

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

Mangfold skal brukes som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger

For oss i Kronstad oppvekstun barnehage betyr dette:

- At alle barn møter ansatte som ser og anerkjenner dem for den de er.
- At barna i vår barnehage får oppleve og erfare at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.
- At barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller stimuleres og følges opp av alle ansatte.
- At barna får oppleve glede og mestring i ulike sosiale og kulturelle felleskap.
- At vi i barnehagen synliggjør mangfoldet i familieformer og sørger for at alle barn får sin familie speilet i barnehagen.
- At språklig mangfold fremmes i vår hverdag og blir en berikelse for hele barnegruppen,
- At hvert Hjemområde har Dagtavle som er aktivt i bruk, tegn til tale bilder og tematavler.
- At det tilrettelegges for et mangfoldig og spennende leke – og læringsmiljø, som oppleves meningsfylt for alle barn.

3.0 Barnehagens tema/prosjekt

3.1 Fagområder

Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barnehagens verdigrunnlag og formål skal prege vårt arbeid med fagområdene, og sikre barnas rett til medvirkning. Gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter skal barna utvikle ferdigheter, kunnskap og følelsen av medvirkning og fellesskap.

Vi tenker tverrfaglig når vi planlegger, gjennomfører, reflekterer og evaluerer. Fagområdene er i stor grad de samme som barn senere møter som fag i skolen.

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

3.1.1 Språk som basiskompetanse

Språk som basiskompetanse er en av barnehagens viktigste oppgaver og er vesentlig for barns utvikling. Språklig kompetanse har betydning for barns identitetsutvikling og for barnas evne til å forstå og kommunisere, filosofere og fabulere, samhandle og bygge relasjoner. Språk er et kommunikasjonsmiddel, redskap for tenking og refleksjon, samt uttrykk for følelser og opplevelser. Barnehagens tilrettelegging av språkmiljøet er avgjørende for barnas kommunikasjon med andre, hvordan de deltar i lek og hvordan deres innflytelse i hverdagen er (*Sammen for kvalitet – lek og læring*).

Vi bruker hverdagen som et utgangspunkt for språk. Vi benevner det vi ser rundt oss. Ved f.eks måltider benevner vi hva vi spiser og drikker. Vi øver på turtaking og å sende pålegg til hverandre. Vi øver på triangulering, som betyr å få alle deltakende i samtaler rundt bordet. Måltidet er en fin situasjon hvor alle barna er samlet og en unik mulighet for å fang opp de stille barna.

For oss i Kronstad oppvekststun barnehage betyr dette:

- **Bøker** – til å stimulere barnas språk. Bøkene er i barnas høyde slik at de kan hente bøker på eget initiativ.
- **Konkreter** – Gjennom fortellinger og eventyr med konkrete tilegner barna seg språk gjennom å lytte, se og ta på.
- **Babblarna** – Hvert hjem-område har Babblarna aktivitetspakke, som er laget for å gi bedre språkutvikling hos barn. Babblarna vekker nysgjerrighet og lyst til å lære, og gir en utmerket start til å lære språket.
- **Symboler, dagtavle og tematavle** – Hvert hjemområde har egne dagtavler med symboler som viser hva en skal gjøre iløpet av dagen. Bilder gir en visuell oversikt og bidrar til bedre forutsigbarhet og struktur på dagen. Tematavler med bilder blir brukt som utgangspunkt for kommunikasjon. Her peker og prater barna om bilder på tavlen, med verbal støtte fra en voksen.
- **Tegn Til Tale** –Forskning viser at barn tar i bruk tegn før tale. De får også bedre språkforståelse og et større ordforråd enn de som ikke blir eksponert for tegn. Vi bruker tegn i tillegg til tale. På denne måten kan alle barn gjøre seg forstått og kommunisere, både de små uten språk, de som har forsinket språkutvikling eller de som har flere språk og ikke norsk som hjertespråk. Tegn til Tale brukes for å tydeliggjøre talespråket og dermed styrke samspill og språkutvikling. Vi bruker Tegn til Tale sammen med barna, og vi lærer sammen med barna.

3.1.2 Matematisk kompetanse

Matematisk kompetanse i barnehagen refererer til den evnen barna har til å forstå grunnleggende matematiske begreper, og utføre enkle matematiske oppgaver.

Et matematisk språk er en del av barnets matematiske kompetanse og det hjelper barnet til å uttrykke seg og til å skape sammenheng og mening i sine erfaringer. Utviklingen av Matematisk kompetanse skal foregå på barnas premisser og ta utgangspunkt i barnas interesser. Barnas lek og aktiviteter i barnehagen er naturlig knyttet til tall- og mengdeforståelse, målinger, romforståelse, mønster og klassifisering.

De voksne i barnehagen spiller en stor rolle i å være med å bygge barnas matematiske forståelse ved å tilby forskjellige aktiviteter som utfordrer og er med på å engasjere barna. Noe av dette kan være det å inkludere barna å telle, sortere leker og andre ting, utforske seg på forskjellige geometriske figurer gjennom lek. Et sterkt matematisk grunnlag i barnehagen kan gi barna en fordel når de begynner på skolen og i livet senere.

Barnehagen skal stimulere barns læring om matematiske begreper og sammenhenger gjennom å legge til rette for utforskning, eksperimentering og undring. Innholdet skal stimulere tenkning og resonnement som er viktig for livslang læring. Barn skal møte et barnehagepersonale som har innsikt i hvordan barn lærer matematikk og som tilrettelegger et læringsmiljø som stimulerer barns matematiske interesse

I Kronstad Oppvekststun barnehage får barna utviklet matematisk forståelse i hverdagsopplevelser og gjennom temaarbeid. Gjennom dette temaet får barna utfordre seg og oppleve matematisk mestring.

For oss i Kronstad oppvekststun barnehage betyr dette:

- Bursdagsfeiring:- hvor mange år, «skyte opp» raketter.
- Sortering av leker, lage former, se på størrelser, sortere farger og telle.
- Spiller spill hvor de må telle terninger, finne par osv.
- Vente på tur, når er det min tur, hvor mange er før meg ?
- Sortere og legge ting på rett plass
- Vi teller hvor mange vi er i dag. Er det noen som ikke er her i dag? Hvem mangler?
- Vi teller før vi starter med sangen. - Hvilken dag er det i dag?
- Tegne og male aktiviteter. Her får de lage mønster og lærer de ulike fargene.
- Barna får romfølelse ved å bygge hytte og skape nye rom i rommet.
- Forskjeller – stor og liten, fullt og tomt.
- I måltidet får barna kjennskap til matematiske begreper som tom og full. Vi dekker på tallerken og kopper til antall barn.
- Oversikt over rommene inne og uteområdet

Dagene våre er fulle av matematiske samtaler og handlinger.

3.2 Digitale verktøy

Barnehagen skal bidra til at barna får kjennskap til ulike digitale verktøy. Personalet er tilstede og støtter barna når de utforsker verktøyene. Digitale verktøy er et hjelpemiddel i det pedagogiske arbeidet og en støtte i arbeidet med de ulike målene i rammeplanen.

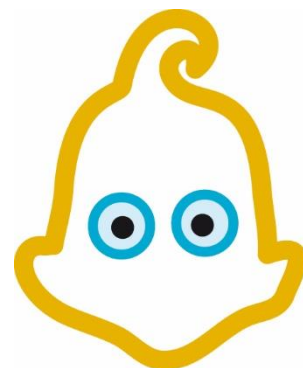
Rammeplanen tydeleggjer at barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Vårt mål ved bruk av digitale verktøy er at alle barn opplever mestringsglede ved å bruke det, ut fra modning og alder.

Hos oss i Kronstad oppvekststun barnehage betyr det at:

- Vi ønsker at barna får utforske ulike digitale verktøy.
- Vi har digitale verktøy tilgjengelig for barna.
- Personalet legger til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- At det skal gi barna økt utvikling i lek, kreativitet og læring gjennom ulike programmer.
- Personalet kvalitetsikrer at verktøyene blir brukt med omhu.
- Vi snakker med barn om nettvett og har det som tema på foreldremøter.

4.0 Barnehagen som lærende organisasjon

4.1 Barnehagens utviklingsarbeid

Kronstad Oppvekststun Barnehages utviklingsarbeid barnehageåret 2023/24 er ICDP.

ICDP står for (International Child Development Program). Dette er en satsing sentralt i Bergen Kommune, som er et forebyggende program som har som mål å styrke omsorgen og oppveksten for barn og unge. ICDP har som mål å øke den voksnes lydhøre nærvær og omsorgsfulle vurderingsevne. Opplæringen i ICDP gir pedagogiske ledere kompetanse til å lede grupper for foresatte og ansatte i barnehagen. De blir sertifisert som veiledere. Dette for å styrke de voksne i deres rolle i samspill med barn.

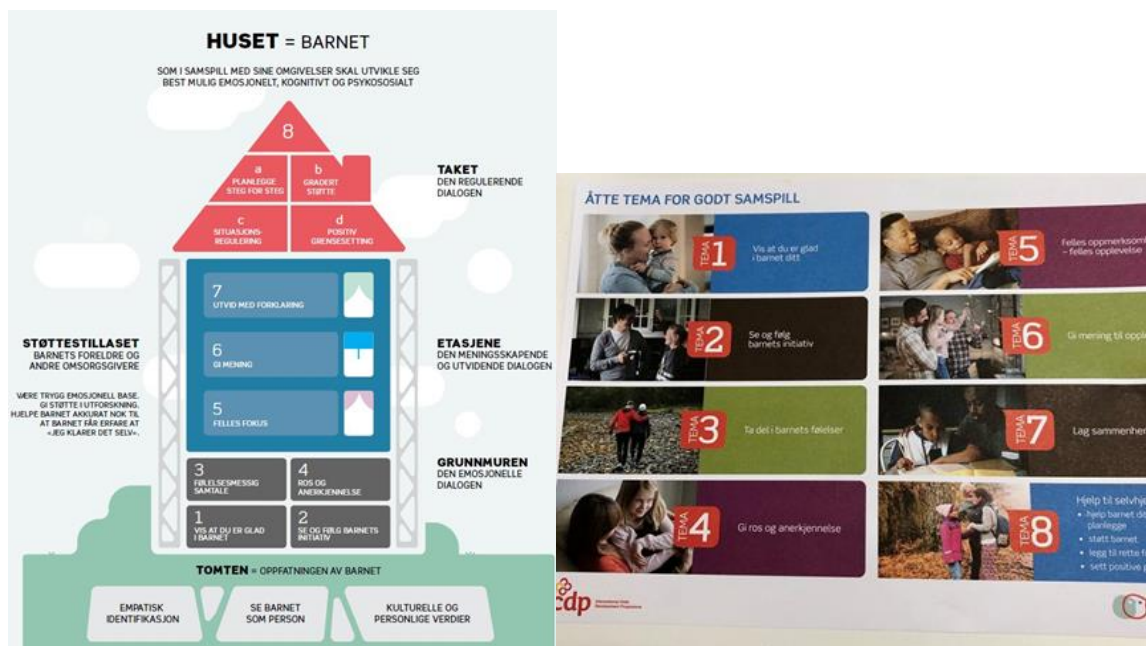
ICDP handler om nærhet og omsorg, men også om å hjelpe barnet med vanskelige følelser og støtte dem i lek og utfordringer. Forskning peker på at kvaliteten på relasjoner mellom barnehageansatte og barn er viktig for barns trygghet og dermed også for barns emosjonelle, kognitive og sosiale utvikling. Vårt hovedfokus er samspillet mellom barn – voksne og barn-barn. Noe av det viktigste i ICDP er at god relasjon mellom barn og voksne er en forutsetning for læring og utvikling.

ICDP fokuserer på:

- Hjelp omsorgsgiver til å bli bevisst på barnets tilstand og behov, og tilpasse omsorgen til barnets egne behov og initiativ.
- Styrke omsorgsgiverens selvtillit.
- Fremme en sensitiv og uttrykksfull kommunikasjon mellom omsorgsgiveren og barnet, for å utvikle og veilede barnets opplevelser og utspill i forhold til omverdenen.
- ICDP fokuserer på omsorgsgivers rolle og kvaliteten i samspillet med barna.

Å gi barna et godt selvbilde og tro på seg selv og at de kan mestre livet, er etter vår mening den beste vaksine mot utfordringer og problemer senere i livet.

I Kronstad Oppvekststun barnehage er det to sertifiserte ICDP veiledere. Veilederne skal ha grupper med resten av personalet hvor de 8 temaene for godt samspill blir jobbet med.

4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging

4.2.1 Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten (*Rammeplan for barnehagen*). Barnehagen skal bruke dokumentasjon for å synliggjøre barnehagens pedagogiske arbeid.

For oss i Kronstad Oppvekststun barnehage innebærer dette:

- Vi bruker ICDP gruppene innad i personalet til å observere og reflektere over eget arbeid i forhold til 8 tema for godt samspill.
- Lærende møter for å få kollegaveiledning og refleksjon rundt temaer.
- Utviklingssamtale med nærmeste leder hver 8 uke, med fokus på egen faglig utvikling og refleksjon
- Det skrives pedagogiske rapporter fra hvert hjem-område, ukentlig
- Det henges opp prosesser av arbeidet utenfor hjem-områdene.

4.2.2 Vurdering

I år vil vi ha ekstra fokus på relasjonsøvelser i personalet. Kartlegging av relasjonene barn-voksen vil være i fokus. Øvelser som «bollemann», «hjerteøvelsen» og «fargelegging av barn» vil bli brukt jevnlig gjennom året på avdelingsmøter og personalmøter.

Praksisfortellinger og refleksjon rundt dette jobbes med i ped.leder teamet og i personalet.

Barnestemmen skal komme tydelig frem i våre vurderinger. Det vi gjør skal være med utgangspunkt i «Barns beste».

4.2.3 Oppfølging

Lederteamet har hovedansvar for å følge opp utviklingsarbeidet. Vi følger opp Bergen kommunes satsingsområder gjennom å delta på faglige samlinger, og implementerer nye satsinger og ny kompetanse gjennom felles prosesser i personalgruppen.

4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet

Barnehagens samarbeidsutvalg og foreldreråd medvirker i utviklingsarbeidet, gjennom deltagelse i møter der tema fra ICDP er en del av vår agenda.

Alle foreldre/foresatte gis mulighet til å dele sine synspunkt på vår virksomhet gjennom foreldremøte, brukerundersøkelser, dialog i daglige møter med personalet, startsamtale med nye familier, og gjennom barnas utviklingssamtaler.

Ansatte i barnehagen samtaler med enkeltbarn og barnegrupper og observerer barna for å kartlegge deres opplevelse av egen hverdag og innholdet i denne

Del to

I. Barnesyn og læringsyn

Vårt barnesyn er at alle barn er kompetente, med et medfødt behov for å utforske, erfare, lære og utvikle seg. Vi tror på at dersom barnet gis muligheten til oppleve og erfare verden gjennom sin kropp, sine fine følelser og sitt sinn vil det kunne utvikle seg og oppleve trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd.

Vi tenker at kvaliteten på samspillet med andre barn, voksne og miljøet i barnehagen er grunnleggende for at barna skal kunne opptre selvstendig og kunne skape sin egen kunnskap gjennom lek og hverdagsaktiviteter.

At barn blir sett, bekreftet og tolket positivt av de voksne bidrar til at de oppnår tro på seg selv. De utvikler empati og tro på egne evner og en følelse av at de er en viktig del av fellesskapet i barnegruppen.

Vårt fokus er at det er de voksnes ansvar å legge til rette for å skape gode situasjoner og møteplasser som kan påvirke barnets utvikling. Vi tror at dette er avgjørende for hvordan barnet blir sterkere rustet til å møte motstand og utfordringer. Vi skal gi barna tid, tiltro, tillit og tålmodighet slik at de kan gjøre egne valg og avgjørelser i alt fra rutinesituasjoner til de planlagte, organiserte aktivitetene.

Personalet har en holdning og tro på at barnet er kompetent til å mestre selv og at utvikling skjer når barna bruker sansene sine og er aktive i et miljø som er tilrettelagt deres interesse, alder og behov. De skal gis mulighet til å utforske og tolke omgivelsene både på egenhånd og sammen med andre.

I vår barnehage skal vi ha høyt fokus på at barna får medvirke i sin hverdag.

II. Pedagogisk relasjonskompetanse

Pedagogisk relasjonskompetanse kan beskrives som de holdninger, kunnskaper og handlinger de ansatte innehar og anvender i møte med enkeltbarn og barn i gruppe. Kvaliteten på disse møtene er en av de viktigste byggesteinene i et bærekraftig psykososialt barnehagemiljø. Stabile og gode relasjoner er særdeles viktig for at barn skal oppleve en sunn og god utvikling på alle områder. Barn som blir tatt på alvor og lyttet til motiveres for læring og utvikler tillit til seg selv og andre. Relasjonskompetansen har eksistensiell betydning for vår evne til å leve sammen med andre mennesker, til å tørre å møte andres og egne følelser, til å tåle å være i konflikt, til å elske og til å reflektere over egen rolle i ulike relasjoner. Det handler om alle de store og små valgene i løpet av en dag i møte med små og store mennesker i ulike kontekster. Gjennom arbeid med pedagogisk relasjonskompetanse skal barnehagen bidra til at barna:

- opplever tilknytning til stabile, tilstedeværende voksne
- opplever at de blir sett, hørt og tatt på alvor
- opplever at de er inkludert og en del av et sosialt fellesskap
- får uttrykke seg og får innflytelse på alle sider ved sitt liv i barnehagen

For oss betyr dette at vi:

- systematisk reflekterer over hvordan barnehagens barnesyn og læringssyn kommer til uttrykk i møte med barn og foreldre.
- har evne og vilje til å reflektere over egen praksis og vilje til endring og utvikling
- videreutvikler vår relasjonskompetanse gjennom samspillmetoden ICDP

III. Danning gjennom omsorg, lek og læring

Barnehagen er første del i barnas utdanningsløp. I vår barnehage har vi en helhetlig tilnærming til læring. Det innebærer at vi ser omsorg, lek, danning og læring i sammenheng. At leke og læringsmiljøet i barnehagen er trygt og godt er avgjørende for at barna skal få varierte erfaringer og opplevelser slik at de utvider sin kunnskap om seg selv og sin om verden. Vi skal legge til rette for at de kan uttrykke seg og møtes både på sine fysiske og psykiske behov. Det er de voksnes ansvar å bygge opp relasjonen til barnet slik at det føler seg trygg på seg selv og kan lære med hele seg. Vår pedagogiske grunntanke er at læring skjer gjennom hele barnehagedagen og barna ikke skiller mellom lek og læring. Leken er barnets naturlige uttrykksform og for barnet er leken et mål i seg selv. Det er vårt ansvar å legge til rette for å møte dem på dette og legge til rette for gode lekemuligheter som kan bidra til at barnehagen blir en viktig del av barnets livslange læring.

Omsorg er en helt essensiell del av barnehagens virksomhet, og ligger til grunn for alt vi gjør. Det handler om relasjonen mellom barna og personalet, om hvordan vi møter hverandre, om barnas omsorg for hverandre og vår omsorg for omgivelsene rundt oss. Barna skal møte voksne som er nærværende, engasjerte, respektfulle og lydhøre.

Lek er den viktigste aktiviteten for barns utvikling og læring. Gjennom leken utvikler og videreutvikler barn sosiale, språklige og kroppslige ferdigheter. Ved å inngå i et lekende felleskap drar barna nytte av hverandres styrker og kunnskaper. I samspill med hverandre og med de voksne skapes et godt miljø for glede, læring og utvikling.

Læring foregår i alle små hverdagsaktiviteter, i tillegg til voksenstyrte og planlagte aktiviteter eller prosjekt. Barn har mange inntrykk hver dag og det er vanskelig å tenke seg lek uten læring.

Det å danne seg som menneske er en læringsprosess. Hvordan er jeg i forhold til mine omgivelser og individ i forhold til gruppen.

IV. Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold

I kapittel 8 i Rammeplanen står det at alle barn skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold og at dette skal skje gjennom å «oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av. Barnehagen skal også «legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø.» Progresjon er en kompleks prosess som innbefatter hvert enkelt barns utvikling på det generelle plan og barnets utvikling i prosessene knyttet til lek og læring.

Barn utvikler seg i forskjellig tempo. De er avhengig av voksne som evner å tilpasse og legge til rette for at hvert enkelt barn får kjenne på å mestre, bli utfordret og får utvikle seg ut fra sitt nivå. Progresjon handler om fremskritt, og for å tilrettelegge for fremskritt må personalet ha kompetanse om barns lærings- og utviklingsprosesser og ha kunnskap innen ulike tema og fagområder (KD:2017)

For oss i Kronstad oppveksttun barnehage betyr dette:

- At barna møte voksne som lytter, tar dem på alvor og motiverer for læring.
- At barna møter et inspirerende og utfordrende leke og læringsmiljø som gi plass til utforskning på egen hånd tilpasset alder og interesse.
- At barna møte leke og læringsmiljø som er oversiktlig og tydelig. Hver ting har sin plass
- At leker og materiale leker er lett tilgjengelig for barna
- At barna få muligheten til å uttrykke seg gjennom alle de hundre språkene

- At personalet inneha et ha genuint ønske om å undre seg, være kreativ og finne løsninger sammen med barna
- At personalet er bevisst og oppmerksom på å holde barnets spørsmål, tanker og teorier levende.
- At Personalet har evne til å finne balansen mellom å utfordre barna dere de er og gir dem utfordringer som gjør at de kan mestre med støtte og på egenhånd.

V. Overganger

Gjennom barnehageløpet barnehagen skjer det flere overganger for barna. Den første er overgangen fra tilværelsen hjemme med foresatte til oppstart i barnehagen.

Så kommer overgangen mellom små og stor barn avdeling, og den siste når barnet skal starte på skolen.

Overgangene medfører endringer i barnets kjente rutiner og trygge rammer. Vi gjør det vi kan for å forberede og ruste barna best mulig slik at disse overgangene blir gode for hvert enkelt barn.

a. Tilvenning i barnehagen

For at barnehageløpet skal bli positivt og at barnet skal trives i barnehagen, så vil barnet trenge tid til å bli trygg på barnegruppen og personalet. Personalet må og bli kjent med det enkelte barn. Det er vesentlig at personalet har en tett oppfølging av barna som begynner i barnehagen og kontakt med foreldre.

Vårt mål er at barn og foreldre skal få kjenne på trivsel, tilhørighet og trygghet.

For oss i Kronstad oppvekstun barnehage betyr dette:

- Hvert enkelt barn får tildelt en primærkontakt når barnet begynner i barnehagen. Dette skal være en i personalgruppen tilhørende avdelingen.
- Vi har ett foreldremøte før sommeren for å informere nye foreldre om praktiske ting og rutiner.
- Barnet og familie får tilsendt et velkomstbrev hvor ulik informasjon står, samt hvem som er barnets primærkontakt.

- Ser vi at barnet knytter seg til en annen person i personalet enn primærkontakt, så kan vi bytte. Barnets ønske står sterkt. Men målet er jo tilknytning til alle på hjemområdet, så vi avgjør det i samtale med foresatte.
- Personalet har en oppstarts samtale sammen med foreldre den tredje dagen på tilvenning. Her utveksles mer informasjon om barnet som kan være til nytte for videre trivsel og tilknytning på avdeling og barnehage.

b. Overganger og sammenheng innad i barnehagen

Overgangen mellom avdelinger/hjem-områder internt i barnehagen kan være en sårbar periode i enkelte barns liv. Denne overgangsprosessen til nye barnegrupper og ansatte skal tilrettelegges for både barn og foreldre. (*Sammen for kvalitet, lek- og læring*).

I Kronstad Oppveksttun barnehage har vi egne fellesarealer som skaper treffpunkter i løpet av dagen. På lekekjøkkenet, grovmotorikk rommet og lekeplassen treffes barna på tvers av hjem områdene. Her skapes relasjoner med andre jevnaldrende barn og andre voksne. Relasjoner dannes også på tvers av hjem-områder.

Barn som skifter hjem-område fra småbarn til storbarn har besøksdager på nytt hjem-område ca. en gang i uken den siste måneden av barnehageåret. Her blir de trygg på nytt hjem-område sammen med en trygg voksen og skaper relasjoner med nye voksne og barn.

Alle barna får en primærkontakt. Dette er en tilknytningsperson som er tett på barn og foreldre i startfasen. Dette for å sikre at alle barna blir sett og hørt, og at overgangen blir trygg og forutsigbar.

c. Samarbeid og sammenheng med skolen

Barnehagen er en del av barns helhetlige læringsløp. Når barna begynner på skole/SFO skal de oppleve at det de har av erfaringer, kunnskap og ferdigheter har en verdi. Skolen og SFO skal bygge på det fundamentet barna har med seg fra barnehagen. Det er avgjørende at barnehage og skole har kunnskap om hverandre slik at de kjenner hverandres faglige vurderinger, arbeidsmåter og kulturer (*Sammen for kvalitet, lek- og læring*).

Barnehager og skoler/SFO har en lovfestet plikt til å samarbeide om overgangen mellom barnehage og skole/SFO. Bergen kommune har utarbeidet en plan for å styrke og sikre samarbeidet. <https://www.bergen.kommune.no/styringsdokument/7910271>

Kronstad Barnehage er et oppveksttun sammen med Kronstad skole. Dette gjør det til en unik mulighet til å kunne samarbeide og skape god sammenheng med skolen.

Oppveksttunet har utarbeidet et internt årshjul for å sikre en god sammenheng mellom barnehage og skole.

For skolestarterne i Kronstad Oppveksttun barnehage betyr dette:

- Besøke SFO- basen jevnlig, gjerne en fast dag i uken
- Samarbeid med fadderklassen (4.klasse) jevnlig, gjerne en dag i uken. Barnehagen inviterer faddrene på besøk.
- Samarbeid med SFO i skolens ferier (tur sammen, treff sammen)
- Treffpunkter med 1.klasse hvor lek er i fokus.
- Samarbeid rundt tradisjoner som Lucia, 17.mai etc.
- Besøksdag på skolen. Skolen inviterer skolestartere fra forskjellige barnehager som skal begynne på Kronstad, til et uformelt besøk.
- Barnehagen informerer skolen om våre pedagogiske metoder.
- Representanter fra Kronstad skole besøker barnehagen og de barna som skal begynne der.
- Barnehagen har overføringssamtaler med skolen for å sikre hvert barn en best mulig sammenheng mellom barnehage og skole.
-

For alle barna i Kronstad Oppveksttun barnehage betyr dette:

- Arrangementer i Amfiet sammen med skolen som «Vi på Kronstad». SOS barnebyer, Juletregang, 17 mai tog for å nevne noe.
- Fredagsdisco i Amfiet sammen med skoleklasser
- Barnehagen disponerer rom i skolens lokaler, som blant annet bibliotek, gymsal og musikkrom
- Samarbeid med skoleklasser etter påske. Hvert trinn får en samarbeidsavdeling.
- Ansatte i skole og barnehage har felles lunsjrom som en fast møteplass.

VI. Foreldremedvirkning

Foreldresamarbeidet er viktig for oss ettersom det er en viktig del i arbeidet mot et godt psykososialt barnehagemiljø. Det er også viktig for å skape trygge og gode relasjoner mellom barn og voksne i barnehagen. Vi har alltid barnets beste som mål, og for å oppnå dette ønsker vi gjensidige forventninger og medvirkning fra foreldre.

I Kronstad Oppvekststun Barnehage innebærer foreldremedvirkning:

- **Foreldresamtaler** – det blir gitt tilbud om foreldresamtaler høst og vår. Er det behov for flere samtaler avtales dette med pedagogisk leder/barnehagelærer og vi legger tilrette for det. Foreldresamtaler er en god arena for tett og god dialog mellom barnehage og hjem.
- **Foreldremøter** – hver høst er det foreldremøte hvor vi gir informasjon om hvordan barnehagehverdagen ser ut og hvordan vi jobber. Her er det også mulighet for å stille spørsmål og man får bli litt bedre kjent med personalet på avdelingen til barnet/barna sine.
- **Besøksdag for foreldre** – hver vår blir det gitt tilbud om informasjonsmøter til nye foreldre slik at de som ønsker kan komme å se barnehagen, samt få litt mer informasjon om hva som venter ved oppstart.
- **Hverdagsdialog/ åpen dialog** – Levering og henting er en fin arena hvor hverdagsinformasjon utveksles. Informasjon om hvordan barnet har det, hvordan barnehagedagen har vært og rundt barnets trivsel og utvikling.
- **Samarbeid med FAU/ SU** - Barnehagen har et godt samarbeid med FAU/SU (foreldre arbeidsutvalg / samarbeidsutvalget)
- **Vigilo** – vi bruker vigilo som kommunikasjonsplattform. Vigilo er en nettportal/app som gir gode muligheter for digital toveiskommunikasjon mellom barnehage og hjem. Løsningen er ment for å sende praktiske opplysninger (info, månedsplaner, fravær, beskjeder etc) til og fra barnehagen
- **Brukerundersøkelse bergen kommune** – en nasjonal foreldreundersøkelse der foreldre/foresatte får komme med innspill som er vesentlig for vårt kontinuerlige utviklingsarbeid. Dette er et ledd i vårt forbedringsarbeid og vi oppfordrer alle foreldre til å delta. Undersøkelsen er tilgjengelig hver høst via utdanningsdirektoratet.
- **SU-møter** - Vi har minimum to SU (samarbeidsutvalg) møter i løpet av barnehageåret, ett høst og ett vår. Et rådgivende og samordnende organ for foreldre og ansatte

VII. Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling handler ifølge rammeplanen om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge for fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine.

For oss i Kronstad oppveksttun barnehage handler dette om å fremme bærekraftige verdier og holdninger som bidrar til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden. Vi har fokus på at barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

Bærekraftig utvikling i Kronstad oppveksttun barnehage:

- Vi bruker ikke skoposer, men tar av skoene.
- Voksne som er gode rollemodeller; bærekraftige verdier og holdninger blir brukt i praksis
- Plantekasser på lekeplassen – Så og høste
- Turer i nærmiljøet; gi barna gode naturopplevelser og muligheter til å bli kjent med naturens mangfold
- Er bevisst i bruk av papir, hansker o.l.
- Gjenbruk, vi gir leker nytt liv.
- Har fokus på å ta vare på det vi har, reparere ting
- Minst mulig matsvinn
- Fokus på sunn mat og variert kosthold
- Plukke bær på lekeplassen og i nærmiljøet
- Turer i nærmiljøet; som gir barna gode naturopplevelser og muligheter til å bli kjent med naturens mangfold
- Voksne som fremmer bærekraftige verdier og holdninger
- Bruker naturmateriale i lekemiljøet
- Snakker om miljø, klima og bærekraft med barna
- Handler fra leverandører som er miljøsertifisert

Vi har som mål å bli «Grønt flagg barnehage» i løpet av 23/24

[Barnehage — Grønt Flagg \(fee.no\)](https://www.fee.no/)

VIII. Skyfritt – plan for inkluderende oppvekstmiljø

SKYFRITT er Bergen kommunes plan for å styrke innsatsen for å forbygge, avdekke og håndtere mobbing i barnehage, skole og på fritidsfeltet for et inkluderende oppvekstmiljø for barn og unge. Planen tydeliggjør barnehagens ansvar for å skape et godt barnehagemiljø, ved å blant annet følge med på hvordan hvert enkelt barn har det, ved å handle ved uønskede hendelser og ved å legge til rette for et inkluderende fellesskap i et godt psykososialt miljø for alle barna.

Vårt barnesyn, verdier og holdninger er med å avgjøre hvordan vi møter barna. Vi må være bevisste omsorgsgivere for å forhindre utenforskap blant barna. Personalet har ansvar for å skape et trygt og godt miljø for utvikling og ivaretagelse av vennskap og ha en bevisstgjørelse for hvordan vi tilrettelegger for barns leke – og læringsmiljø. En trygg og god relasjon til personalet er grunnleggende for barnets trivsel, vennskap, lek og læring. Anerkjennelse handler om å være aktivt til stede og kunne lytte til barnet, forstå og akseptere barns opplevelser, vise toleranse og bekrefte barns følelsesmessige uttrykk. Vi skal også tilrettelegge for samtaler med barnet om barnehagehverdagen. Her skal gode grunnlag dannes for at barnets selv skal få påvirke barnehagens innhold og praksis. Personalet og foreldre må jobbe sammen for å oppnå et inkluderende og godt psykososialt miljø som forebygger mistrivsel, utrygghet, mobbing og krenkelser. Vi skal være gode rollemodeller som møter barn med varme og en inkluderende væremåte.

1.januar 2021 kom de nye reglene om barns rett til et trygt omsorgs- og læringsmiljø i kraft i form av aktivitetsplikten. For barnehagen betyr dette at vi har ansvar for:

- Å følge med på hvordan alle barna har det.
- Alle ansatte har plikt til å gripe inn, hvis et barn ikke har det bra.
- Vi skal undersøke, lage plan og sette inn tiltak hvis et barn ikke har det bra.
- Alle ansatte skal melde fra til styrer, hvis de får mistanke om at et barn ikke har det trygt og godt.
- Barnehagemyndighet fører tilsyn med barnehagene og legger til rette for at barnehagen oppfyller kravene i loven.

Foreldrene er barnehagens viktigste samarbeidspart i arbeidet med et inkluderende felleskap. Det er barnehagepersonalet som er den profesjonelle parten i dette samarbeidet. Barnehagen har derfor ansvar for at det foreligger strategier og rutiner for å engasjere og involvere alle foreldre i arbeidet med det psykososiale miljøet i barnehagen. At arbeid med det psykososiale miljøet er årlig tema i foreldresamtaler, på foreldremøter og i SU ved oppstart av hvert barnehageår, vil bidra til inkludering og deltakelse for foreldre.

Hos oss i Kronstad oppvekststun barnehage betyr det at:

- Vi er våken, aktiv tilstedeværende, observerende og deltar i barns lek
- Vi er gode rollemodell for barna
- Vi gir omsorg og griper inn viss vi ser et barn ikke har det bra.
- Har strukturerte observasjoner og barnesamtaler
- Lager tiltaksplaner når det er nødvendig
- Vi støtter og tilrettelegger for et inkluderende miljø som etablerer gode vennskspsrelasjoner
- Vi lærer barn empati for å skape et inkluderende og trygt miljø
- Vi støtter barnet i å sette egne grenser, og å respektere andres gjennom oppmuntring og veiledning.
- Vi oppmuntrer, støtter og veileder barn
- Vi hjelper barn til å bygge et positivt selvbilde.
- Vi har fokus på refleksjon, ettertanke og barnets beste («hjerteøvelse» -
- Vi gjøre oss bevisst på vår nærhet til barn.
- Vi jobber kontinuerlig med ICDP
- Vi har en åpen og god kommunikasjon med foreldre

[Bergen kommune - Skyfritt](#)

IX. Barns seksuelle helse

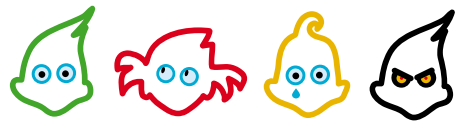
Plan for seksuell helse, seksualopplysning og seksualitetsopplæring ble vedtatt av bystyret i april 2019, og er utarbeidet med formål om å sikre en helhetlig innsats for å styrke barn og unges seksuelle helse. Planen peker blant annet på barnehagen som en viktig arena for å sikre kunnskap og nødvendig kompetanse om kropp og seksualitet. Slik kan barnehagen styrke barnas begrepsapparat og danne grunnlag for positive holdninger knyttet til selvfølelse, identitet, egenverd, kropp, følelser og grenser.

Videre skapes åpenhet og respekt for mangfold og variasjoner i familieformer og kjønnsuttrykk, noe som kan bidra til å forebygge fordommer og diskriminering.

Grunnlaget for god seksuell helse legges allerede tidlig i småbarnsalder. Bevissthet knyttet til barns seksuelle utvikling og kunnskap om hvordan denne kan komme til uttrykk i lek og atferd, er viktig for å kunne møte dette på en konstruktiv måte. Siden barnehagepersonale og foreldre har et felles ansvar for å ivareta barnets trivsel og utvikling, er det naturlig at barns seksuelle helse også er tema både i foreldresamtaler og på foreldremøter.

Hvordan jobber vi i Kronstad med barns seksuelle helse, kjønnsuttrykk og mangfold?

- Barnets Verneombud: Vi har en i personalet som gjennom et opplæringsprogram har styrket handlingskompetansen sin for å oppdage og forebygge alvorlig omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep hos barn.
- Barnesamtaler: både individuelt og i samlingsstund. Barnesamtaler handler om hvordan vi kan snakke med barn om ting som kan være litt vanskelig å snakke om og på den måte klare å sette ord på det. Personalet lærer seg å stille gode spørsmål og barna lærer seg å sette ord på følelser om ting som gjelder deres egen kropp og omgivelser.
- Mangfold: Gjennom samtalene ønsker vi å oppnå at barn snakker naturlig om kropp, kjønn og identitet. På den måten kan vi være med å bygge opp om respekt for mangfold og variasjoner i familieformer og kjønnsuttrykk.
- Vi benytter verktøyet «Jeg vet» [Barnehage / Jeg vet](#)
- Vi benytter verktøyet «Snakke med barn» [Om snakkemedbarn.no - snakkemedbarn.no](#)

Kronstad Oppvekstun Barnehage

Edvard Griegsveg 29

5053 Bergen

[Bergen kommune - Kronstad oppvekstun barnehage](#)

**BERGEN
KOMMUNE**